

Obnova kaštieľa v Šarišských Dravciach

Koncom roka 2011 začala dlho očakávaná pamiatková obnova renesančného kaštieľa v Šarišských Dravciach. Peniaze na obnovu hlavného objektu a vstupnej brány poskytlo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka z Regionálneho operačného programu. Cieľom je komplexná obnova dvoch zo štyroch zachovaných stavieb v areáli kaštieľa.

Šarišské Dravce od stredoveku patrili rodine Berzeviczyovcov, následne od začiatku 19. storočia rodine Smrecsányovcov. Po druhej svetovej vojne bola v hlavnom objekte až do roku 1968 základná škola, neskôr areál využívalo miestne jednotné roľnícke družstvo a po roku 1989 objekte zostal nevyužívaný. Poslednou stavebnou obnovou bola oprava striech zo štátnych prostriedkov na štyroch objektoch (fond PRO SLOVAKIA). Hlavný objekt a postranné objekty boli v roku 1992 zastrešené keramickou krytinou (typ bobrovka), vstupná brána s helmicovou strechou štiepaným šindľom. Od tohto obdobia kaštieľ chátra a v prvej polovici 90. rokov 20. storočia bola odstránená hrazdená budova zo záveru 19. storočia, ktorá uzatvárala areál na východnej strane. Táto piata stavba dotvárala areál kaštieľa a zároveň ho oddeľovala od historického parku.

Počas prebiehajúcej obnovy boli v hlavnom objekte objavené nálezy výtvarnej aj architektonickej povahy, ktoré upresňujú stavebný vývoj kaštieľa. V dvoch miestnostiach – vstupnej oválneho pôdorysu a južnom krídle, boli nájdené pozostatky po štukovej výzdobe klenieb z konca 18. storočia. O dodatočnej prístavbe postranných krídiel, k pôvodne jednoduchej blokovej stavbe kaštieľa, svedčí nález pôvodného nárožného sgrafita (v tvare diamantového rezu) v miestnosti severného krídla. Pravé sgrafito pôvodne zdobilo severozápadné nárožie exteriéru obdĺžnikovej stavby. V interiéri boli do súčasnosti zachované aj časti štvorcových drevených parkiet z prelomu 18. a 19., resp. zo začiatku 19. storočia. Počas obnovy budú nové drevené podlahy tvarovými kópiami historických. Zároveň reštaurátorským spôsobom bude obnovená štuková výzdoba na spomínaných klenbách a tiež kamenný portál z roku 1699, ktorý sa nachádza v sekundárnej polohe v suteréne hlavného objektu. Okrem portálu sú v kaštieli zachované jediné renesančné zvlakové dvere aj s pôvodným otvoreným zámkom. Ich pôvodne umiestnenie však nepoznáme. Po umelecko-remeselnej obnove budú prezentované v interiéri kaštieľa.

Pomerne ojedinelým nálezom je dodnes zachované pôvodné technické riešenie odvodnenia stavby. Systémom kanálikov a zberných kamenných šácht sú pretkané jednotlivé pivničné miestnosti. Pomocou kanálikov bola podzemná voda odvádzaná v spáde cez obvodové murivá mimo objektu.

Stavebné práce na obnove tejto významnej pamiatky v regióne Šariša, presnejšie dvoch objektov, by mali byť ukončené do konca roka 2012. Zároveň treba dúfať, že v blízkej budúcnosti sa nájdu finančné zdroje aj na ďalšie objekty z areálu kaštieľa, ktorý by po celkovej obnove aj s príslušným historickým parkom mohol byť oddychovou zónou pre miestnych obyvateľov, ale aj návštevníkov Šarišských Draviec.

Fotodokumentácia (KPÚ Prešov):

obr.1 Šarišské Dravce, kaštieľ - hlavný objekt – pred obnovou, 2011 (foto: Ing. Suchý)

obr.2 Šarišské Dravce, kaštieľ – vstupná brána – pred obnovou, 2011 (foto: Gottwald)

obr.3 Šarišské Dravce, kaštieľ - hlavný objekt – nález renesančného sgrafita v interiéri, 2011 (foto: Mgr. Sabol)

obr.4 Šarišské Dravce, kaštieľ – renesančné zvlakové dvere, 2011 (foto: Mgr. Sabol)

Autor článku: Ing. Ľubor Suchý

apríl 2012

Adresa: VI. Clementisa 2
080 01 Prešov

tel. kontakt: 051-7743298 (domov), 051-2452825 (do práce), 0902 677700 (mobil)

e-mail privat: lubor.suchy@gmail.com

e-mail do práce: lubor.suchy@pamiatky.gov.sk